

El ple de l'Ajuntament de Tarragona (a dalt) va prohibir l'ús del burca i el nicab (a la foto de la dreta) dins de les dependències municipals.

Conflictes i polèmiques

Les friccions entre els costums islàmics i els costums tradicionals s'estan multiplicant als darrers temps als Països Catalans. El motiu és obvi: el creixement demogràfic –bàsicament per la immigració– i la visibilització social del col·lectiu musulmà als Països Catalans. Mentre eren una minoria quasi anecdòtica, quan hi havia algun conflicte difícilment es generava una polèmica. Ningú no donava cap importància a aquests fets. Ara les coses han canviat. Els que segueixen només són alguns pocs exemples de conflictes que s'han produït darrerament.

Lleida. El darrer conflicte i polèmica s'ha produït a Lleida. La setmana passada, el batlle de la ciutat, el socialista Àngel Ros, va recordar a la comunitat islàmica de la població que va tancar anteriorment una de les dues mesquites per “raons de seguretat” en comprovar

Als darrers temps s'han palesat polèmiques, sobretot pels vels islàmics, i fins i tot conflictes deguts als usos i costums musulmans.

la Guàrdia Urbana que s'hi excedia de molt l'assistència de gent en relació amb la cabuda. Mentre que aquesta última era de 240 persones, s'hi havia comprovat la reunió d'unes 1.200. “Si en quinze dies la comunitat islàmica resol el problema, no hi haurà inconvenient per tornar-la a obrir”. Però els musulmans consideraren la decisió consistorial un atac a la seva

religió i protagonitzaren diversos actes de protesta. El batlle, en declaracions als mitjans, acabà dient: “Escoltin, jo reso a ca meva, quan vull. No és obligació de l'ajuntament proveir de temples de culte”.

Lleida és una de les ciutats catalanes que va prohibir l'accés a dependències municipals amb els vels islàmics que tapen la cara, com el burques i el nicab. El col·lectiu musulmà entén que està davant d'una ofensiva en contra dels seus costums i religió, cosa que el batlle ha negat amb vehemència, situant la polèmica en estrictes termes de seguretat.

Eivissa. Addelkrim Elmerabe, imam de Sant Antoni (Eivissa), va ser detingut el 13 de juliol per la Guàrdia Civil de resultes d'una denúncia per suposat maltractament dels infants que acudeixen a les seves classes de cultura àrab. La denúncia pareix que partí d'un grup de mestres que observaren que alguns alumnes tenia marques de cops. Sembla que van concloure que els havien pegat amb una vara. Tot i que no es coneixen més detalls, cal deduir que els mestres arribaren a la conclusió que els nins ha-

EL TEMPS

L'ajuntament de Girona, en canvi, va votar en contra de la prohibició dels vels integrals.

vien estat objecte de maltractament quan assistien a les classes de cultura àrab a la mesquita de la localitat. El responsable d'aquests cursos és l'esmentat Elmerabe, que fou detingut i posteriorment posat en llibertat en espera de comparèixer davant del jutge. Elmerabe, que imparteix les classes a una seixantena de nins i nines des de fa quatre anys a la mesquita, ha negat totes les imputacions. "Utilitzo una vara lleugera d'un metre de llarg per senyalar a la pissarra, però mai no he pegat un nin. Com podria pegar un nin? L'islam és amor. Les denúncies són falses, són mentides".

Prohibicions del vel complet.

Lleida va ser la primera ciutat que prohibí l'accés a dependències municipals amb el burca o el nicab. Posteriorment, s'hi sumaren el Vendrell, Tarragona, l'Hospitalet, Conill i, sobretot, Barcelona. Va ser quan la capital catalana aprovà la mesura que la polèmica es va estendre ràpidament per tot l'estat i a la resta dels Països Catalans. Tot i que se n'ha parlat tant, la veritat és que de moment a la resta de l'estat només un municipi, Coín (Màlaga), ha seguit les passes dels sis

catalans. Tampoc a la resta dels Països Catalans hi ha hagut seguiment de la prohibició.

A Tàrrrega i Girona, s'han debatut mocions semblants però no han prosperat. A Palma la proposta va partir d'Unió Mallorquina. Finalment, però, i davant de l'oposició de la resta dels grups municipals (PSOE, PP i Bloc), els nacionalistes acceptaren retirar la moció a canvi que el plenari del Consistori aprovés instar la Federació de Municipis de l'estat així com el govern central que prenguin una decisió en aquest respecte. Segons el text aprovat, cal centrar la qüestió en mesures de seguretat —que ningú no pugui anar pels espais públics amb la cara tapada— i no en termes religiosos. La petició de l'ajuntament de Palma s'aprovà el 26 de juliol. Val a dir que el text finalment consensuat va en la línia del que va expressar el Lobby de Dones —l'entitat feminista més important de les Illes— quan UM anuncià que faria la proposta. Segons l'entitat feminista, "totes les vestimentes que evitin el reconeixement dels seus portadors, sigui el passamuntanyes o el burca, s'haurien de prohibir a tot espai públic".

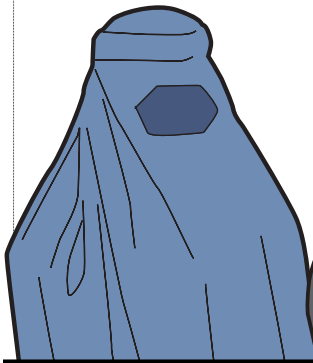
La Federació Islàmica de Balears (vegeu l'entrevista al seu president, Lounis Meziani) no ha volgut entrar en la polèmica. Accepta la prohibició de "tapar-se la cara" per raons de seguretat, però demana que no s'invoquin qüestions religioses. No és tan moderat el president de la Unió de Centres Islàmics de Catalunya, Nouredine Ziani, per al qual la prohibició de l'ús del burca i del nicab per accedir a espais municipals de sis ajuntaments de Catalunya, és "un debat fals" perquè "ni musulmans ni catalans ens ho havíem plantejat fins ara" i perquè, sobretot, el que fa és "entorpir" la convivència.

L'hijab. Quan el mes d'abril passat, en a un institut d'ensenyament de Madrid, es produí el cas d'una al·lota musulmana que es negà a llevar-se l'hijab, malgrat que les normes del centre així ho obligaven, la polèmica es va estendre ràpidament també en relació amb aquest vel que deixa veure la cara. El Lobby de Dones de Balears considera que "de cap manera l'ús del burca o del nicab a espais públics s'ha de mesclar amb la qüestió dels mocadors que porten al cap algunes dones musulmanes ja que són temes independents". El Lobby troba que el vel no s'ha de prohibir. En relació amb aquesta polèmica, el Consell Islàmic Superior del País Valencià ha estat l'organització musulmana que més ràpidament i contundentment ha reaccionat. Segons els seu president, Sait Ratbi, es tracta "d'una manipulació política i mediàtica" que respon a les "falsedats i tòpics" que sobre els musulmans es fan córrer "de forma interessada". Segons Ratbi, s'han de conèixer les raons "jurídiques, religioses i constitucionals que justifiquen o emparen l'ús de l'hijab". D'ençà que va esclatar aquesta polèmica pel cas de Pozuelo de Alarcón, a instàncies del Consell Islàmic esmentat, totes les organitzacions musulmanes han creat un argumentari que arreu dels Països Catalans i de tot l'estat es repeteix a les mesquites, amb l'objectiu de fer front a una potencial voluntat de prohibir —com ha passat amb el burca i nicab— també l'hijab. La qual cosa no estan disposats a acceptar. No volen que a l'estat espanyol acabi per passar el mateix que a França, on des del 2004 està prohibit qualsevol tipus de vel a les escoles.

Els vels islàmics

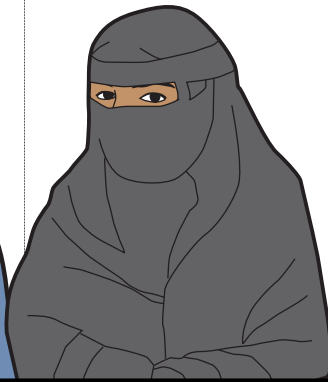
TIPUS

■ BURCA

És la vestimenta que cobreix absolutament el cos de la dona sense deixar res a la vista de les altres persones. Porta una finestra amb reixeta per permetre que la dona pugui veure-hi. És la més radical de les vestimentes islàmiques femenines. Prové de l'Afganistan.

■ NICAB

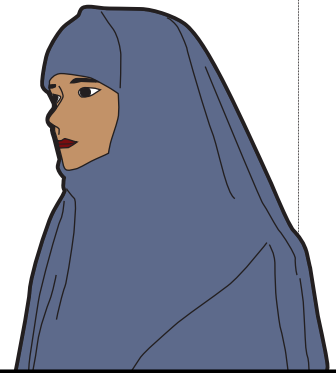
És igual que el burca, però sense reixeta davant dels ulls, que són, així, l'única part de la dona que poden veure les altres persones.

■ XADOR

És un vel molt llarg que cobreix tot el cos deixant, però, la cara al descobert.

■ KHIMAR

És un vel en forma de capa que va del cap, cobrint els cabells, fins a la cintura, deixant la cara al descobert.

Al País Valencià (a la foto, Orpesa), el Consell Islàmic adverteix que no acceptarà la prohibició de l'hijab. Entre els ensenyants hi ha divisió d'opinions sobre el seu ús a les escoles.

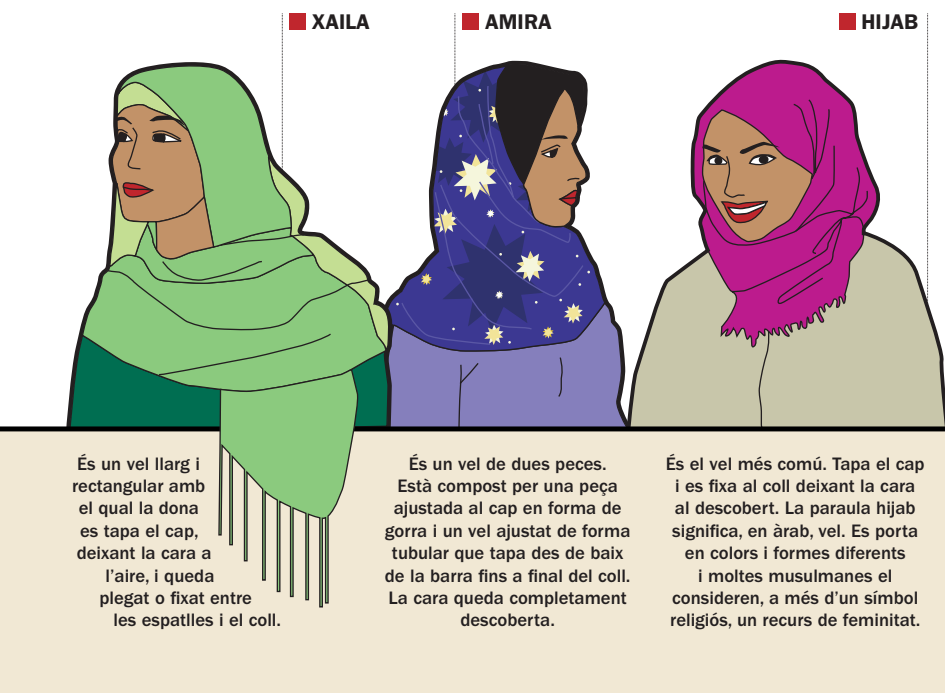
Malgrat la vehemència del Consell Islàmic valencià, la veritat és que no ho veuen igual els pares d'alumnes i alguns sindicats. A la premsa valenciana, han expressat les seves opinions en aquest respecte, i entre d'altres, alguns representants del món educatiu del país.

Miquel Àngel Cerdán, president d'Ensenyament del CSIF, dona suport al centre educatiu de Pozuelo de Alarcón perquè "les normes estan per ser complides per tothom i cada centre té potestat per dictar les normes sobre la vestimenta dels alumnes". Des de la Federació d'Asso-

ciacions de Pares d'Alumnes, la seva presidenta, María José Navarro, considera que caldria "un debat general" sobre què fer amb l'hijab. I, per a la portaveu de l'Associació de Directors d'Institut d'Alacant, Laura Oliva, "el conflicte té connotacions religioses per la part que suposa la integració de la religió musulmana a un àmbit laic com són les aules. No és una mera qüestió de vestir".

Malgrat que als Països Catalans no s'ha produït un cas com el de Madrid, en qualsevol moment podria esclatar perquè cada centre té les normes de vestimenta que considera més oportunes.

Conflictes silenciosos. Per ventura, els pitjors conflictes entre el col·lectiu musulmà i la resta són els més silenciosos, un dels quals és l'ablació clitoriana. Segons el Fons per a la Infància de les Nacions Unides, cada any es produeixen uns tres milions d'atacs d'aquesta mena a nines. No hi ha xifres de l'estat espanyol ni dels Països Catalans. Com que és una pràctica prohibida, es desconeix si es practica o no. Però sovintegen

les sospites en el sentit que podria ser ben bé que sí que es practiquéss, no tant a ca nostra com en nines a les quals fan la intervenció quan se'n van de viatge al seu país d'origen –o dels seus pares– i tornen aquí després amb l'ablació feta. La legislació espanyola permet perseguir legalment els pares encara que l'ablació s'hagi fet fora de les fronteres pròpies. El problema és que per raons òbvies és molt mal de perseguir. S'ha donat el cas que un jutge de Sant Feliu de Guíxols va retirar el passaport a tres nines de Gàmbia fins que fossin majors d'edat, i els obligà a passar una revisió ginecològica cada mig any, davant de la sospita fonamentada que els pares els volien realitzar la salvatge intervenció emportant-se-les de viatge al seu país. En un reportatge de Tele5 emès el 2004 s'entrevistava amb diversos professionals de la medicina de Catalunya que deien creure que les ablacions eren encara un problema seriós en alguns col·lectius musulmans d'origen africà.

D'altra banda, també existeix un conflicte silenciós en el control de suposats

elements radicals del col·lectiu musulmà. O, millor dir, el conflicte rau en com es publiquen les notícies sobre aquest particular, que fa que siguin rebudes con un atac directe per part de la comunitat islàmica. D'aquests exemples, n'hi ha molts, però uns dels darrers es produí a Barcelona quan *La Vanguardia* informava, el 26 de maig passat, sobre el fet que “els imams de Catalunya estan sota la lupa. Les policies que segueixen aquests extremistes conclouen que no són perillosos”. La *webislam.com* contestava durament el tractament informatiu: “o sigui que els imams no són perillosos però són extremistes. És clar, inciten els musulmans a practicar la seva religió i si aquests la practiquen pareix que provoquen problemes de convivència...”. Així interpretava la web la informació del diari barceloní, acusant els mitjans en general de provocar islamofòbia gratuïta amb la seva forma “irresponsable” de tractar les qüestions que afecten la comunitat musulmana.

Miquel Payeras

A EUROPA

■ FRANÇA

Des del 2004 està prohibit usar vels islàmics, i qualsevol altre símbol religiós, a les escoles sempre que siguin “visibles”. S'entén per “visible” que siguin ostentosos. Queden fora de la prohibició les escoles islàmiques i les universitats.

■ REGNE UNIT

No hi ha cap norma general. Les escoles, però, poden decidir pel seu compte sobre el codi de vestimenta que vulguin.

■ ALEMANYA

El 2003 la Cort Constitucional Federal va emetre sentència a favor d'una professora que volia usar el vel islàmic –hijab– a l'escola. Tanmateix la decisió judicial també reconeix que els estats federats poden regular pel seu compte. Quatre estats prohibeixen l'ús del vel per a les mestres. A l'estat de Hesse, la prohibició s'estén a tots els funcionaris públics.

■ ITÀLIA

Des de juliol del 2005, i recollint la tradició legal que impedeix tapar-se la cara amb màscares, el Parlament italià aprovà per raons de seguretat i contra el terrorisme que un ciutadà pugui anar pel carrer amb la cara tapada.

■ BÈLGICA

La ciutat de Maaseik ha prohibit el burca i el nicab.

■ HOLANDA

El govern holandès prohibí, per raons de seguretat, a l'estil italià, l'ús del burca i el nicab, així com en general anar amb la cara tapada en llocs públics.

■ TURQUIA

Aquest país majoritàriament islàmic que intenta entrar a la Unió Europea té prohibit l'ús de qualsevol vel islàmic a les escoles, universitats i edificis governamentals. Les organitzacions islàmiques turques portaren la prohibició a la Cort Europea de Dret Humans perquè entenien que es conculcaven els drets bàsics de les dones. La Cort va sentenciar el novembre de 2005 que la prohibició era “legítima”.

Text: Miquel Payeras / Gràfic: Vanesa Prieto